

Úvod do jazyka

doc. PhDr. Gabriela Rykalová, Ph.D.

Zakončení: ústní zkouška

Otázky k ověření znalostí:

1. Popište stručně, čím se zabývají následující disciplíny:

- 1) Fonologie (Phonologie)
- 2) Morfologie (Morphologie)
- 3) Lexikologie (Lexikologie)
- 4) Syntax (Syntax)
- 5) Textová lingvistika (Textlinguistik)
- 6) Sémantika (Semantik)
- 7) Pragmatika (Pragmatik)
- 8) Stylistika (Stilistik)
- 9) Kontrastivní lingvistika (Kontrastive Linguistik)
- 10) Korpusová lingvistika (Korpuslinguistik)
- 11) Etymologie (Etymologie)

2. Podtrhněte odpovídající místa v textu:

- 1) Objektsprache
- 2) Metasprache
- 3) Direkte Rede
- 4) Zitat
- 5) Quellenangabe

2. Konventionen

„Vielmehr regeln bestimmte Konventionen, was „man“ in einer bestimmten Situation sagen darf, und sagen kann. Der Ursprung dieser Konventionen liegt im Bereich der gesamten Soziokultur einer Sprachgemeinschaft, ist also nicht eigentlich sprachlicher Natur.“ (Hönig/Kußmaul 1982, 44).

Gemeint werden einerseits konventionalisierte Grußformeln (*Guten Morgen / Morgen*), Begriffe (*im Jahre 50 vor Christus*), Aufschriften (*Parken verboten*), andererseits „Textsorten-Konventionen“ (vgl. Hönig/Kußmaul 1982, 48), d.h. zu einer bestimmten Textsorte gehörende Floskeln, z.B. in Wirtschaftsbriefen (*Vielen Dank für Ihr Angebot vom 6.9.2010.*), juristischen Texten (*Laut Paragraph...*), Märchen (*Es war einmal ein König...*), Kochrezepten (*Man nehme...*) usw. Diese konventionalisierten Konstruktionen kann man bei der Übersetzung wieder nur durch konventionalisierte Konstruktionen in der Zielsprache ersetzen.

.....

„Soll ich wieder gehen?“ fragte ich.

Keine Antwort.

„Ich lehne es nämlich ab, jemanden zu was zu zwingen ...“

Nichts.

3. Vyjmenujte 5 rozdílů mezi mluveným a psaným jazykem.
4. Vysvětlete pravopisné pravidlo, kdy se v němčině píše „ss“ a kdy „ß“.
5. Jak se dělí germánské jazyky? Které jazyky do jednotlivých skupin patří?
6. Ve kterých zemích je němčina úředním jazykem? Ve kterých zemích se také ještě mluví německy?
7. Vysvětlete větu: „Deutsch ist eine plurizentrische Sprache“.
8. Vysvětlete pojmy a ke každému z nich uveďte příklad z českého a německého jazyka:
 - 1) Dialekt / Nářečí
 - 2) Spisovný jazyk
 - 3) Odborný jazyk / Profesní mluva / Slang
9. Fonetika:
 - 1) Vyjmenujte 5 konzontanů a 5 vokálů.
 - 2) V čem se liší hláskový systém češtiny a němčiny?
10. Morfologie:
 - 1) Vyjmenujte verbální a nominální kategorie německého jazyka.
 - 2) Vyjmenujte německy ohebné slovní druhy.
11. Syntax:
 - 1) Co je ‚věta‘? Jaké existují druhy vět?
 - 2) Vysvětlete pojem ‚větný rámec‘.
 - 3) V čem se liší pravidla slovosledu (především postavení slovesa) v češtině a němčině?
 - 4) Uveďte příklad německé věty souřadné a věty podřadné.
12. Lexikologie:
 - 1) Vyjmenujte způsoby obohacování slovní zásoby.
 - 2) Vyjmenujte druhy slovníků. Kdy zvolíte který?